

ΑΡΧΙΕΡΑΤΙΚΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ*

15) Κυζίκου Ἀνανία

Ὁ Κυζίκου Ἀνανίας ὑπῆρξεν ἐν τῇ χορείᾳ τῆς ἱεραρχίας κατὰ τὸν 17^{ον} αἰῶνα περιφανεστάτη προσωπικότης μεγάλως συντελέσασα εἰς συνειρητικὴν κατεύθυνσιν τῶν τῆς ἐκκλησίας κατὰ τοὺς τετραγαμένους ἐκείνους χρόνους. Συνετὸς καὶ πεπειραμένος, μετρούφρων καὶ λόγιος, ἐπὶ πολλὰ ἔτη ἐν τῇ συνόδῳ παρακαθήμενος ἐγένετο ἡ βακτηρία τῶν πατριαρχῶν καὶ ὁ σοφὸς αὐτῶν σύμβουλος.

Τὸ πρῶτον αὐτοῦ ἱερατικὸν στάδιον ἤρξατο ἐν τοῖς Πατριαρχείοις ἔνθα ἀνῆλθε πάσας τὰς βαθμίδας τῶν ἀξιωμάτων ἀπὸ διακόνου εἰς Μέγαν πρωτοσύγκελλον, καὶ ἀπὸ Πρωτοσυγκέλλου εἰς Μητροπολίτην Θεσσαλονίκης. Ἐπὶ τῆς πατριαρχείας Κοσμᾶ τοῦ Γ' (1714—1716) τῷ 1716 ἦν ἀρχιδιάκονος, ὡς τοῦτο πληροφοροῦμεθα ἐξ ἐπιστολῆς τοῦ Ἡρακλείου Καλλινίκου γράφοντος ἀπὸ 1 Φεβρουαρίου 1716 πρὸς τὸν Ἄρτης Νεόφυτον ταῦτα: «Ἐνα φερμάνι ἀναγκαῖον ζητῶ καὶ παρακαλῶ πολλὰ νὰ γίνῃ» εἶχα γράψῃ δύο καὶ τρεῖς τῷ Ἀρχιδιάκονῳ Ἀνανίᾳ νὰ τὸ κάμῃ διότι χωρὶς ἄλλο ἄρτζι δὲν γίνεται τοῦ πατριαρχοῦ»¹.

Πόσον χρόνον διετέλεσεν ἀρχιδιάκονος τῶν Πατριαρχείων καὶ πότε προήχθη εἰς τὸ ἀξίωμα τοῦ Μ. Πρωτοσυγκέλλου δὲν γνωρίζομεν. Ἐκ τῶν ἐπιστολῶν αὐτοῦ πρὸς τὸν Ἄρτης (ἀριθ. 1 καὶ 2) γίνεται δῆλον ὅτι κατὰ τὸ 1723 ἦτο Μ. Πρωτοσύγκελλος, κατὰ δὲ τὸ 1725 ἢ καὶ ἐνωρίτερον προεβιβάσθη εἰς τὴν μητρόπολιν Θεσσαλονίκης. Τὴν πληροφορίαν ταύτην ἔχομεν ἐκ γράμματος τοῦ ποτὲ διδασκάλου τῆς ἐν Κ)πόλει Σχολῆς καὶ εἶτα ἱατροῦ Δημητρίου, ὅστις γράφων τῇ 27 Φεβρουαρίου 1726 εἰς τὸν Ἄρτης Νεόφυτον λέγει: «Ἐνα γράμμα τῆς σῆς πανιερότητος ἀπεσταλμένον πρὸς τὸν ὑψηλότατον καὶ σοφώτατον ἡμῶν ἀθῆντην, τὸ ὁποῖον μοῦ τὸ ἔδωκεν ὁ ἅγιος Θεσσαλονίκης κύριος Ἀνανίας ὅταν ἐμύσευσα ἐκεῖθεν τὸν παρελθόντα Νοέμβριον ἐνεχείρισα τῇ αὐτοῦ ὑψηλότητι.» Καὶ ὁ μέγας ἐκκλησιαρχὴς Γεώργιος γράφων εἰς τὸν Ἄρτης ἀπὸ 4 Αὐγούστου 1727 λέγει ὅτι «χίλια γρόσια ἔδωκε εἰς τὸν πανιερώτατον ἅγιον Θεσσαλονίκης κύριον Ἀνανίαν». Οὐδεμίαν ὄθεν ἀμφιβολίαν ὅτι κατὰ Νοέμβριον τοῦ 1725 ἦτο ἤδη μητροπολίτης Θεσσαλονίκης ὁ Ἀνανίας, τὸν ὁποῖον διεδέχθη ἐν τῇ Μ. Πρωτοσυγκελλίᾳ Δωρόθεος ὁ Μιτυληναῖος, ὁ ἀριστελικὸς φιλόσοφος, ὡς ἀποκαλεῖ αὐτὸν ὁ πατριάρχης Καλλίνικος, ὁ ἀπὸ Προϊλάβου².

* Συνέχεια ἐκ τοῦ τεύχους ἔστ' σ. 159.

1. Σωφρονίου Εὐστρατιάδου, Μητροπολίται τῆς Θράκης—ὁ Ἡρακλείου Καλλίνικος—Ἀνατύπωσις ἐκ τῶν Ἑρσκιῶν τ. ΣΤ' σ. 19 (ἐπιστολὴ 3).

2. Ἀθηνάγορα Μητροπολίτου Παραμυθίας, Ὁ θεσμὸς τῶν Συγκέλλων «Θεολογία» Τόμος ΙΖ'

Ὡς Μητροπολίτης Θεσσαλονίκης υπογράφεται εἰς πατριαρχικὸν Γράμμα' κατὰ Νοέμβριον τοῦ 1729, ἐσφαλμένως ὄθεν ὁ Ἀμασείας Ἀνθιμος ὀρίζει ὡς χρόνον τῆς προαγωγῆς τοῦ Ἀνανία εἰς τὴν Μητρόπολιν Θεσσαλονίκης τὸ 1728—1729, ὁ δὲ Β. Μυστακίδης, ὁ περὶ τῶν Μητροπολιτῶν Θεσσαλονίκης γράφας² ἀγνοεῖ ὅπως τὸν Ἀνανίαν.

Τῷ 1730 μετετέθη εἰς τὴν Μητρόπολιν Κυζίκου. Τὰ τῆς τοιαύτης μεταθέσεως γνωρίζομεν ἐξ αὐτοῦ τοῦ Ἀνανία, ὅστις γράφων εἰς τὸν Ἀρτίην λέγει: «Ἄλλο κατὰ τὸ παρὸν νὰ σημειώσω δὲν ἔχω τῇ αὐτῆς πανιερότητι παρὰ ὅτι μὲ τὸ νὰ παραιτηθῆ ὀικειοθελῶς καὶ ἀβιάστως τῆς ἐπαρχίας αὐτοῦ ὁ γέρον Κυζίκου κὺρ Αὐξέντιος, ψήφων κανονικῶν γενομένων μετετέθη ἐγὼ εἰς τὴν ῥηθεῖσαν ἁγιωτάτην Μητρόπολιν, τοῦ Θεοῦ οὕτως εὐδοκήσαντος» (ἐπιστολὴ 7).

Ἡ ἐπιστολὴ αὕτη τοῦ Ἀνανία εἶναι ἀχρονολόγητος, ἀλλ' ἐξ ἄλλης ἐπιστολῆς τοῦ Κωνσταντίνου Βεντούρα πρὸς τὸν αὐτὸν Ἀρτίην Νεόφυτον ἀπὸ 1 Ἰουνίου 1730 ἔχομεν ἀσφαλῆς τὸ ἔτος τῆς προαγωγῆς τοῦ Ἀνανία περὶ τῆς ὁποίας γράφει: «Ὁ ἅγιος Κυζίκου ἔκαμε παραίτησιν εἰς τὸν ἅγιον Θεσσαλονίκης, καὶ ὁ ἅγιος Θεσσαλονίκης εἰς τὸν ἅγιον Κασσανδρείας [Ἰωακείμ], καὶ ὁ Κασσανδρείας εἰς ἓνα ἠγούμενον ὅπου ἦλθεν ἀπὸ τὴν Βλαχίαν». Ἄλλως τε τῷ 1730 ὡς Κυζίκου Ἀνανίας υπογράφεται εἰς Σιγίλλιον τοῦ πατριαρχοῦ Παΐσιου κατὰ μῆνα Ἰούλιον³, καὶ πάλιν κατὰ Αὐγουστον τοῦ αὐτοῦ ἔτους φέρεται ὑπογεγραμμένος εἰς Γράμμα τοῦ αὐτοῦ Παΐσιου περὶ τῆς μονῆς Ἀναστασίας τῆς Φαρμακολυτρίας⁴. Ἐλέγχεται ὅθεν καὶ πάλιν πλανώμενος ὁ Ἀμασείας Ἀνθιμος ὀρίζει τὰ ἔτη τῆς ἀρχιερατείας τοῦ Κυζίκου Ἀνανία ἀπὸ τοῦ 1734—1755.

Ἡ ἀρχιερατεία τοῦ Κυζίκου Ἀνανία ὑπῆρξεν ἀδιάκοπος ἀπὸ τοῦ 1730—1755 ὅτε καὶ ἀπέθανε. Καὶ ἀπὸ μὲν τοῦ 1730—1740 διεσώθησαν ἐπιστολαὶ αὐτοῦ πρὸς τὸν Ἀρτίην (†1740) αἱ κατωτέρω δημοσιευόμεναι, ἀπὸ δὲ τοῦ 1740—1755 φέρεται ὑπογεγραμμένος εἰς διάφορα πατριαρχικά Γράμματα⁵, ἐπομένως πλανῶνται αἱ παρεισάγοντες κατὰ τὸ 1731 Κυζίκου Γεράσιμον (Ἐκκλ. Ἀλήθεια ι. ΙΘ, 249), καὶ τὸ 1753 Κυζίκου Μελέτιον (Δάμπρον, Νέος ἔλληνομ. ΙΒ, 357). Τὸν Ἀνανίαν (τῷ 1755) διεδέχθη οὐχὶ ὁ Ἰωάννης, ὡς θέλει ὁ ἀείμνηστος Σαβρόαμης (ἐνθ' ἄνωτ. σ. 25), ἀλλ' ὁ Γεράσιμος Χρυσοσκουλαῖος, ὡς ὀρθῶς γράφει ὁ Γεδεών⁶. Οὗτος συνυπογράφει εἰς Σιγίλλιον τοῦ πατριαρχοῦ Κυρίλλου τοῦ Ε' ἐκδοθὲν κατὸ μῆνα Ἰούλιον⁷ τοῦ 1755.

ἐν τῷ Οἰκουμενικῷ Πατριαρχεῖῳ, ἐν Ἐπετηρίδι Ἐταιρείας Βυζαντινῶν Σπουδῶν Θ, 262. Ὡς ἔτος τῆς Πρωτοσυγκελλίας Δωροθέου ὀρίζεται τὸ 1726.

1. Ἑλληνικά τ. Γ, 122.

2. Ἑλλην. Φιλολ. Συλλόγου Κ)πόλεως τ. ΚΖ 383.

3. Ἑλληνικά Γ, 126 (τὸ Σιγίλλιον φέρεται ἐπ' ὀνόματι Σεραφεῖμ τοῦ Α').

4. Σωφρονίου Ἐδσταγιάδου, Ἡ ἱερὰ μονὴ Ἀναστασίας τῆς Φαρμακολυτρίας ἐν «Γρηγορίῳ Παλαμᾷ» Β, 548.

5. Ἰδ. Ἐδαγγέλου Σαβρόαμη, ὁ Διαμαντῆς Ρύσιος 23—25.

6. Ἐν Ἑκκλ. Ἀλήθειᾳ Γ, 793 κέ.

7. Ἑλληνικά Γ, 435.

Ἐπειδὴ δὲ εἶναι βέβαιον ὅτι κατὰ τὸ 1755 ὁ Ἀνανίας ἦν μέλος τῆς Ἱερᾶς συνόδου¹, φαίνεται ὅτι περὶ τὰς ἀρχὰς τοῦ ἔτους τούτου ἐτελεύτησε καὶ διεδέχθη αὐτὸν ὁ εἰς τὸ ἀνωτέρω πατριαρχικὸν σιγίλλιον κατὰ μῆνα Ἰούλιον τοῦ αὐτοῦ ἔτους ὑπογεγραμμένος Γεράσιμος.

Αἱ ἀπὸ τοῦ 1716—1740 περισωθεῖσαι ἐν τῷ ἀρχεῖῳ τοῦ Ἄρτης ἐπιστολαὶ τοῦ Ἀνανία εἶναι πολύτιμοι διὰ τὴν ποικιλίαν τῶν ἐν αὐταῖς εἰδήσεων. Εἰς τὰς ὑπ' ἀριθ. 1, 2 ὑπογράφεται ὡς Πρωτοσύγγελος, εἰς τὰς 3—6 ὡς Θεσσαλονίκης καὶ εἰς τὰς λοιπὰς ὡς Κυζίκου. Ταύτας δημοσιεύομεν ἐναυθὰ κατὰ χρονολογικὴν σειρὰν.

1

Τὴν ὑμετέραν σεβασμιωτάτην καὶ ἐλλόγιμον πανιερότητα μετὰ τοῦ ἀσπασμοῦ τῆς Ἱερᾶς δεξιᾶς προσκυνῶ.

Πάντιμον αὐτῆς ἐπιστολὴν μεθ' ὅσης χαρᾶς ἔλαβον, ἐξ ἧς γνοὺς τὰς ἀγαθὰς αὐτῆς καὶ ἐμοὶ ἐφετωτάτας ὑγείας ἤσθην ὑπερβαλλόντως καὶ τὸν ἅγιον Θεὸν ἐδόξασα, οὐτινος δέομαι ἵνα καὶ εἰς τὸ ἐξῆς διαφυλάττοι αὐτὴν ἐν ὀλοήμερῳ ὑγείᾳ καὶ εἰρηνικῇ καταστάσει μετὰ πάσης εὐθυμίας καὶ ἐπιτυχίας τῶν καταθυμίων ἄχρι γήρων βαθυτάτου κατ' ἐφесιν καὶ βούλησιν. Ἐγνων καὶ τὰ ἐν αὐτῇ γεγραμμένα καὶ τὴν θεῖα χειραγωγία ἄφιξιν αὐτῆς εἰς τὸν πρὸ πολλοῦ ποθοῦμενον λιμένα τῆς ἡσυχίας καὶ τῆς ἐν Χριστῷ ζωῆς καὶ πολιτείας καὶ ἐχάρην οὐ μετρίως καὶ κατὰ τοῦτο· πλὴν ἠνιάθην καὶ μικρὸν διὰ τὰς καθ' ὁδὸν καὶ τὸν πλοῦν συμβάσας αὐτῇ περιπετείας τῆς πολुकύμονος θαλάσσης τῶν καταιγίδων καὶ βιαιῶν φορῶν τῶν ἀνέμων, καθὼς περιγράφει ἡ σεβασμιος αὐτῆς ψυχὴ· χάρις ὁμως τῷ ἁγίῳ Θεῷ τῷ μετὰ τοσαύτας θυέλλας καὶ τρικυμίας σώσαντι καὶ ἐλλιμενήσαντι αὐτὴν εἰς τὸν πρὸς ὃν ἐφίετο ὄρον. ὦτινι καὶ εὐελπίς εἰμι ἐντυγχάνουσα νὰ μὴ διαλείπη καὶ ὑπὲρ ἐμοῦ καθικετεύειν, ὅπερ καὶ μεθ' ὅσης εὐλαβείας δέομαι, καθὼς καὶ τῇ Κυρίᾳ Δεσποίνῃ ἡμῶν Πορταΐτισσι. Ὑγιαίνω καὶ ἐγὼ ἕως τοῦ νῦν θεῖα χάριτι καὶ δι' εὐχῶν τῆς ἁγίων. Τὰ ἐναυθὰ Θεοῦ προνοία εἰσὶν ἐν εἰρήνῃ. ὁ λογιώτατος διδάσκαλος κὺρ Κριτίας ὁ ἀρχιδιάκονος, ὁ παπᾶ κὺρ Ἰάκωβος καὶ παπᾶ κὺρ Ἀνθιμος περιχαρῶς καὶ ἀσπασίως δεξάμενοι τὰς εὐχὰς τῆς πανευλαβῶς προσκυνουσί τὴν αὐτῆς πανιερότητα. τὸν πανοσιώτατον καὶ αἰδεσιμώτατον πνευματικὸν κὺρ Ἀγάπιον δι' αὐτῆς περιχαρῶς ἀσπάζομεν. Πάλιν παρακαλῶ υἱϊκῶ θάρρει καὶ μὴ λείπη νὰ μὲ χαροποιῇ μετὰ τὰ εὐχετικά τῆς σεβάσμιά μοι

1. Ἐκκλ. Ἀληθ. I, 157.

γράμματα, ὡσάν ὁποῦ ἀμυθήτου χαρᾶς τὴν ψυχὴν μου γέμουσιν· προστάζουσά με καὶ διὰ εἴ τι ἄλλο ὀρίσει τῆς δυνάμεως μου· τὰ δὲ ἔτη αὐτῆς εἶψαν παρὰ Θεοῦ πάμπολλα καὶ σωτηριώδη καὶ αἱ θεσπειθεῖς εὐχαὶ σὺν ἔμοι ἐν βίῳ παντὶ φυλακτήριον.

αψκγ' Ἰουνίου α'

τῆς ὑμετέρας σεβασμίας πανιερότητος ὄλος εἰς τοὺς ὀρισμοὺς

ὁ Πρωτοσύγκελλος Ἀνανίας

2

Πανιερώτατε καὶ λογιώτατε μητροπολίτα πρώην Ἄρτης κὺρ Νεόφυτε ἐν Χριστῷ μοι πάτερ σεβασμιώτατε.

Τὴν ὑμετέραν πανιερότητα εὐλαβῶς προσκυνῶ καὶ τὴν ἱεράν της δεξιάν ἀσπάζομαι δεόμενος τοῦ παναγάθου Θεοῦ νὰ τὴν διαφυλάτῃ ἐν ὑγείᾳ καὶ πάσῃ εὐδαιμονίᾳ μετὰ πάντων τῶν καταθυμίων εἰς ἔτων πολλῶν περιόδους. Τὴν σεβασμίαν της ἐπιστολὴν ἔλαβον, ἔξ ἧς καὶ διὰ ζώσης φωνῆς τοῦ *Γιανιζάρι* μαθὼν τὰς ἀγαθὰς αὐτῆς ὑγείας καὶ ἔμοι ἐφετάς ἐχάρην ὅλη ψυχῇ, τὰς ὁποίας ὁ ἅγιος Θεὸς νὰ με ἀξιῶσιν νὰ ἐνωρίζωμαι συνεχῶς. Ἐγὼν καὶ τὰ ἐν αὐτῇ γεγραμμένα καὶ ὁμολογῶ αὐτῇ χάριτας διὰ τὴν περιεχομένην εἰδῆσιν περὶ τοῦ *πρώην Κρήτης*. Προσέφερον καὶ τὰς ἐκ μέρους της προσκυνήσεις τῷ παναγιωτάτῳ ἡμῶν δεσπότῃ, ὅστις καὶ εὐθὺς ἐπ' αὐταῖς εὐχεταὶ καὶ χαιρετᾷ τὴν αὐτῆς πανιερότητα. Ὑγιαίνω καὶ ἐγὼ θείᾳ χάριτι καὶ δι' ὑμετέρων θεσπειθῶν εὐχῶν. Καὶ πάλιν παρακαλῶ ὅταν καιροῦ καὶ διακομιστῶν τύχη νὰ μὴ λείπῃ νὰ με χαροποιήσῃ διὰ τῶν σεβασμίων της δηλοποιούσα τὰς ἐφετάς μοι ὑγείας της καὶ παρουσιάζουσά με με τὰς εὐχὰς της, ἧς καὶ τὰ ἔτη εἶψαν θεόθεν πάμπολλά τε καὶ πανευδαίμονα.

αψκγ' Ἰουλίου κβ'.

Πᾶσα ἡ ἐνταῦθα δημήγουρις ἱερά τῶν πανιερωτάτων ἁγίων ἀρχιερέων ἠδέως καὶ φιλοφρόνως ἀντασπάζονται τὴν πανιερότητά σας. τὰ δέκα γρόσια ἐγχείρισα τῷ ἁγίῳ Λήμονου καὶ ἰδοὺ ὁποῦ γράφει νὰ τὰ λάβετε αὐτοῦ.

Τῆς ὑμετέρας σεβασμίου πανιερότητος ὄλος εἰς τοὺς ὀρισμοὺς

ὁ πρωτοσύγκελλος Ἀνανίας

3

Τὴν ὑμετέραν σεβασμίαν πανιερότητα σὺν τῷ Χριστῷ ἀνέστη ἀσπάζομενος προσκυνῶ. οὗ καὶ δέομαι περιφρουρεῖν αὐτὴν ἀδιαλώβητον,

κατά τε ψυχὴν καὶ σῶμα εὐδοουμένην πρὸς τὸν προκείμενον αὐτῇ σκοπὸν.

Πρὸ πολλοῦ δὲν σᾶς ἐνόησα διὰ τῶν γραμμάτων μου, ἀλλ' ἐπειδὴ καὶ ἀποφάσισα, ἂν εἶνε θέλημα Θεοῦ, νὰ ὑπάγω εἰς Κωνσταντινούπολιν, συναρωγὸς ἔχων καὶ τὰς ὑμετέρας εὐχάς, γράφω, καὶ πρῶτον μὲν ταύτας ζητῶ εἰς ἱκανὸν τῆς ὁδοιπορίας ἐφόδιον, καὶ τῆς ἐνταῦθα αὐθις ἐπανακάμψεως· εἶτα ἐνθυμίζω ἅμα καὶ παρακαλῶ αὐτὴν διὰ τὰ ὑποσχεθέντα. εἰ μὲν καὶ εἶναι δυνατὸν νὰ τὰ λάβω ἐν Κωνσταντινυπόλει, νὰ κάμῃ τὴν διόρθωσιν κατὰ τοὺς τρόπους ὁποῦ γνωρίζει πῶς λαμβάνει τέλος τὸ πρᾶγμα, καὶ καθὼς μοι γράφει θέλω κάμει μένων αἰεὶ εἰς τοὺς ὁρισμούς της καὶ φυλάττων ἀθάνατον τὴν μνήμην τῆς χάριτος. Κλεισμένος εἶμαι, δέσποτά μου ἄγιε, διὰ τὸν φόβον τῶν σεφερλίδων, πολλὰ ἄτοπα ἔκαμαν καὶ ἀκόμι ὡς νὰ μισεύσουν περισσότερα ὀδύνουσιν. Ἐμαθον καὶ τὸν θάνατον τοῦ μακαρίτου Ἀρχιεπισκοπῆς καὶ Ἰωαννικίου καὶ ἐλυπήθην πολλά. ὁ ἅγιος Θεὸς νὰ δώσῃ χρόνους μακροὺς τῇ ὑμετέρῃ πανιερότητι, τὴν δὲ ἐκείνου ψυχὴν κατατάξοι ἐν χώρῃ τῶν δικαίων καὶ ἐν τοῖς τοῦ πατριάρχου Ἀβραὰμ κόλποις. Τίμιά σας γράμματα παρακαλῶ νὰ ἔχω δηλωτικὰ τῆς ἐφειτωτάτης μοι ὑγείας σας· αἱ δὲ θεοπειθεῖς εὐχαὶ μετ' ἐμοῦ. Ἄν εἶνε δυνατὸν νὰ δοθῶν ἐπάνω τὰ ἄσπρα καὶ πρὶν τοῦ νὰ πάγω ἐγώ, ἐπειδὴ καὶ ἀκόμι ἐγλεντίζω μερικὰς ἡμέρας διὰ τὴν σύναξιν τοῦ μηρίου τῶν ἐπισκόπων μου. Παρακαλῶ νὰ γίνῃ τρόπος νὰ δοθῶν τῷ κυρίτῃ Ἀγγελάκι Θεσσαλονικεῖ νῖφ Ἰωάννου, ὅστις εὐρίσκεται εἰς τὸ Λαζ Ἀχμέτι χάνι καὶ εἶνε καλὰ δοσμένα· μόνον νὰ ἔχω εἶδησιν νὰ τοῦ γράψω λαμβάνωντάς τα ποῦ νὰ τὰ δώσῃ· ἔχω καὶ εἰς τοῦτο τρεχέδες δι' αὐτούς· οἱ γιαρένιδες δὲν τοὺς μέλλει πότε συνάζονται, μόνον κιτᾶζουν νὰ εἶνε ἔτοιμα εἰς τὴν διορίαν τὰ δέκα ἔνδεκα ἡμισυ. ὄθεν ἀκούω ἀπὸ τὸν καθένα δὲν ἤυρες ἀλλουνοῦ ἄσπρα νὰ σικώσης μόνον τὰ ἐδικά μου· ὁ Θεὸς νὰ με ἀξιῶσῃ διὰ τῶν ἁγίων σας εὐχῶν νὰ τοὺς δώσω τὰ ἄσπρα τους διὰ νὰ μὴν ἀδικηθῇ τινὰς καὶ νὰ δυναμώσῃ τὴν ἀσθενείαν μου νὰ μιμηθῶ τοὺς φρονίμους, μέγαλον βύρος ἀπόθεσες, δέσποτά μου.

,αψκζ' Ἀπριλίου λ'

ὄλος εἰς τοὺς ὁρισμούς σας

† Θεσσαλονίκης Ἀνανίας

Σεβάσμιον γράμμα τῆς ὑμετέρας πανιερότητος ἔλαβον καὶ ὑπερεχάσθη διὰ τὴν ἀγαθὴν καὶ ἐφειτὴν μοι ὑγείαν της. ἔγνων καὶ τὰ ἐν αὐτῷ

σημειούμενα' καὶ ὅσον μὲν διὰ τὴν φήμην ὅτι μὲ γράφει πῶς ἠκούσθη εἰς τὰ αὐτόθι, δὲν ἤξεύρω τί νὰ τὴν ἀποκριθῶ· ἐπειδὴ οὐδὲ οἶδα ὅπως ὅποια ἦν ἡ φήμη αὕτη. διὰ τοῦτο καὶ θαυμάζω εἰς τὰς πλασματολαγίας τῶν σπερμολόγων ἀνθρώπων. εἰς ὅσα δὲ γράμματα τῆς ὑμετέρας πανιερότητος ἔλαβον ἕκαστα παρ' εὐθὺς τὴν ἀμοιβαίαν ἀπάντητησιν καὶ ποτὲ δὲν ἠμέλησα· ὅθεν θαυμάζω καὶ περὶ τούτου πῶς δὲν τὴν ἐγχειρίζουσι τὰ γράμματά μου.

Περὶ δὲ τοῦ ἐπισκόπου Ἱερισσοῦ ὡς ἠξεύρει ἡ ὑμετέρα πανιερότης πῶς μὲ ἔγραφε ζητῶντας ἄδειαν νὰ ἔλθῃ εἰς τὴν πόλιν διὰ νὰ ἀπολαύσῃ τοὺς συγγενεῖς του· δὲν μὲ ἐφάνερωσεν ὅμως πῶς ἔχει σκοπὸν νὰ μεταβάλλῃ ἐκεῖ ὁποῦ ἀπεφάσισεν ἡ ἁγία Σύνοδος, καὶ νὰ ζητῇ τὰ ἀδύνατα. διὰ τοῦτο καὶ ἡμεῖς μὴν ἠξεύροντες τὸν σκοπὸν του τὸν ἐγράψαμεν ἂν θέλῃ νὰ ἔλθῃ. πλὴν νὰ ἠξεύρῃ πῶς μέλλουν νὰ τὸν ἀκολουθήσου·ν ἔξοδα χωρὶς νὰ κατορθώσῃ τι εἰς τὴν Πόλιν· αὐτὰ ὅμως ὁποῦ φαντάζεται αὐτὸς εἶνε μάταια καὶ συγκατάβασις νὰ γίνῃ εἰς κανένα εἶνε ἀδύνατον, καὶ ὡς μὴν φαντάζεται τοιαύτας κενὰς καὶ ἀνυποστάτους φαντασίας· ἐπειδὴ ἐκεῖνα ὁποῦ ἀπεφάσισεν ἡ Σύνοδος εἶνε ἀμετάθετα καὶ ἀμετακίνητα, μάλιστα ὁποῦ ἡμεῖς ὅλοι παρακαλοῦμεν τὴν πανιερότητά σας νὰ δώσῃτε τὰ ἄσπρα ἐκεῖνα διὰ τὴν χρεῖαν τοῦ κοινοῦ καὶ γὰ πέροντε αὐτὰς τὰς δέκα ἕξ χιλιάδας τῶν ἄσπρων λογιάζοντες πῶς θέλομεν κάμει καλὸν καὶ εἰς αὐτόν, ἐλευθερώνοντές τον ἀπὸ ἄλλας προσθήκας καὶ ἐξαρχικά. καὶ τώρα θαυμάζομεν τί εἶνε αὐτὰ ὁποῦ αὐτὸς φαντάζεται. Ἡμεῖς καὶ τὰς δύο χιλιάδας τῶν ἄσπρων ὁποῦ τὸν ἄφησεν ὁ πρωτοσύγγελος μας τὰς ἐπληρώσαμεν ἐδῶ καὶ θέλομεν πάρει καὶ αὐτὰς διὰ τὴν ἀχαριστίαν του. Ἡ πανιερότης σας δὲν θέλετε φροντίζει ὅπως διὰ τὰς ματαιολογίας του, ἐπειδὴ, καθὼς εἶνε εἰς ὅλους γνωστόν, ἡ Σύνοδος σᾶς παρεκάλεσε νὰ τὸ κάμετε τοῦτο· τὴν δὲ ἀπόδειξίν του εἶχον τὴν στείλει προτιήτερα ἐπὶ τὸν ἐπίτροπόν μου κυριάζη ~~Γεωργούδην~~ μὲ μίαν ἐπιστολὴν πρὸς τὴν πανιερότητά σας· ὅθεν εἰ μὲν καὶ στέρξει νὰ πληρώσῃ τὸ ζητομερίον του πρὸς τὴν πανιερότητά σας σῶον καὶ ἀνελλειπές, κατὰ τὴν συνοδικὴν ἀπόφασιν, καλὸν καὶ ὀφελιμον εἰς αὐτόν τοῦτον· εἰ δὲ μή, θέλετε μὲ γράψει καὶ ἐγὼ τὰ πέρονω ὅλα ἀνελλειπῇ καὶ σᾶς τὰ στέλλω, καθὼς θέλω κάμει καὶ εἰς τὸ ἔξῃς. τὸ σκέπος τῆς ὑμετέρας ἀδελφικῆς ἀγάπης εἶνε πολλὰ ἀναγκαῖον εἰς τὴν θεοφιλίαν του· ὅτι ἀπαξ μὲ ἔγραψε περὶ αὐτοῦ καὶ εἰσίγησα πολλά. πλὴν βλέπω πῶς δὲν γνωρίζει χάριν.

5

Τὰ τίμια αὐτῆς ἔλαβον γράμματα καὶ ἠσπασάμην αὐτὰ ὡς ἐμοὶ ἐράσμια καὶ τὴν ἐφετήν μοι αὐτῆς ὑγείαν εὐαγγελίζοντα. Οἶδα καὶ τὰ ἐν αὐτοῖς· ὅθεν καὶ ἔγραψα εὐθὺς τῷ ἐπιτρόπῳ μου νὰ κάμῃ καθὼς μοι γράφει διὰ τὸ ἀνεόχλητον αὐτῆς. τοῦτο γὰρ ἐμοὶ ἄνεσις, τὸ μὴ ἐνοχλῆσθαι τὴν πατρικὴν αὐτῆς ἀγάπην περὶ τοιούτων, καὶ ἄς μὴν ἔχῃ καὶ εἰς τὸ ἔξῃς ἔννοιαν, ἀλλὰ ἄς γνωρίζει ἀφιερωμένην τὴν ἐδικὴν μου ζῶην εἰς τὴν αὐτῆς ἀνενοχλησίαν. οἶδε τοῦτο ὁ τοῦ Θεοῦ ἀλάθητος ὀφθαλμός. τί νὰ εἰπῶ; ἀναγκάζομαι νὰ ὀνομάσω τοὺς δερματίνους χιτῶνας αὐτῆν τὴν βαρβαρότητα, ἣτις ἐπάχυνε τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ ἐπισκόπου μου, καὶ δὲν ἠδυνήθη νὰ γνωρίσῃ πῶς τοῦ ἔγινεν εὐεργεσία ἢ Ὑμετέρα προστασία. Ἄς γένη ὁμως καθὼς ἠθέλησε καὶ θέλει καταλάβει πῶς ἔκαμε κρίσιν ἐπισφαλῆ.

Εἶπον τῷ *Κυρίτῃ Δράκῳ* τὰς παρ' αὐτῆς πατρικὰς εὐχὰς καὶ ἐχάρῃ μεγάλως καὶ εὐχαριστῶντας ἀσπάζεταιται τὰς σεβασμίους αὐτῆς χεῖρας, παρακαλῶντας νὰ τοῦ ἐνθυμᾶται εἰς τὰς ἱερὰς αὐτῆς προσευχὰς καὶ νὰ τὸν γνωρίξῃ γνήσιον αὐτῆς τέκνον πνευματικόν. Ἔλαβον τὸ μέγα δῶρον καὶ ὑπερευχαριστῶ μένων χρεώστης. αἱ δὲ πατρικαὶ τῆς εὐχαὶ μετ' ἐμοῦ.

αψκθ' Μαΐου 15

ὁ πνευματικὸς αὐτῆς υἱὸς

† ὁ *Θεσσαλονίκης Ἀνανίας*

6

Δέομαι τοῦ παναγάθου θεοῦ περιφρουρεῖν αὐτὴν ἐν ἄκρῃ ὑγιείᾳ μετὰ τῶν καταθυμιῶν αὐτῆ. Δύο σεβασμίας αὐτῆς ἐπιστολὰς ἔλαβον, ἢ μία γεγραμμένη Μαΐου δεκάτῃ, ἢ δὲ ἄλλη Ἰουνίου πρότῃ. Καὶ εἰς μὲν τὴν πρώτην φανερώνει τὴν ἀγνωμοσύνην καὶ ἀχαριστίαν τοῦ ἐπισκόπου Ἱερισσοῦ, ὁ ὁποῖος ἂν ἦτον ἄνθρωπος ὁποῦ νὰ γνωρίξῃ τὸ ὠφέλιμον καὶ συμφέρον του, ἤθελεν εὐχαριστῆ πολλὰ καὶ τῇ ἱεραῖ συνόδῳ καὶ τῇ ὑμετέρῳ πανιερότητι, καὶ ὄχι νὰ λαλῇ τὰ ὅσα τοῦ ὑπηγόρευσε ἢ βαρβαρότητος του. Ἐγὼ τὸν ἐδοκίμασα καὶ τὸν ἠξεύρω· ἔθαυροῦσα ὁμως νὰ φανῇ εὐχάριστος εἰς τὴν ὑμετέραν πανιερότητα, διότι ἄκουσα πολλάκις νὰ λέγῃ πῶς τοῦ κάμετε πολλὰς εὐεργεσίας καὶ βοηθείας εἰς κάθε καιρὸν ὁποῦ εἶχεν ἀνάγκην. Εἶπε καὶ διὰ λόγου μου πῶς με ἔδωσεν ἄσπρα ἐπὶ ὑποσχέσει νὰ κατεβάσω τὸ μῆρὶ του εἰς δέκα χι-

λιάδας ἄσπρα, εἰς τὸ ὁποῖον ψεύδεται κατὰ τὸ ἰδίωμα του. ἡμεῖς ὡς νεοχειροτόνητοι ἐπήραμεν ὀλίγην φιλοτιμίαν παρ' αὐτοῦ διὰ τὸ χρέος ὁποῦ εἶχε νὰ μᾶς φιλοδωρήσῃ, καὶ ὄχι διὰ νὰ τοῦ κάμωμεν συγκατάβασιν εἰς τὸ μηρί του, ἢ διὰ νὰ τοῦ ἔχωμεν ὅλως καμμίαν χάριν δι' αὐτό, μάλιστα ἔχομεν σκοπὸν νὰ τοῦ ζητήσωμεν τὸ λοιπὸν τῆς φιλοτιμίας, ἐπειδὴ καὶ τότε μᾶς ἠμπόδισεν ἡ σύστασις ὁποῦ τοῦ ἐπροξένει ἢ πρὸς ἐκεῖνον εὐνοια τῆς ὑμετέρας πανιερότητος, εὐθὺς ὁποῦ ἐκατάλαβα πῶς τὸν ἀγαπᾶτε ἐπαράβλεψα πολλά.

Εἰς δὲ τὴν ἄλλην ἐπιστολὴν φανερώνατε πῶς εὐρίσκεσθε εἰς Θεσσαλονίκην, καὶ τὴν αἰτίαν διὰ νὰ ἀναπαύσητε δηλαδὴ τὴν γνώμην τῶν πατέρων, τὸ ὁποῖον τὸ ἐκάματε φρονιμότατα διὰ τὸ ἀξίμιον τῆς σεβασμίας μονῆς ἐν ἣ εὐρίσκεσθε καὶ διὰ νὰ μὴ ἀκολουθήσῃ καμμία ἐνόχλησις εἰς κανένα καιρὸν καὶ ἀγανακτοῦν κατ' αὐτῆς οἱ πατέρες, διὰ ταῦτα ἐπαινῶ τὸ ἔργον ὡς οἰκονόμου πιστοῦ καὶ φρονίμου.

Σημειώνει ἔτι πῶς ἐνεχείρισε τὴν ἀπόδειξιν τοῦ Ἱερισσοῦ τῷ ἐπιτρόπῳ μου διὰ νὰ τὰ λάβῃ πέμποντας τὸν Σύγγελον ὡς ἔξαρχον νὰ τὰ λάβῃ παρὰ τοῦ ἐπισκόπου. τὰ αὐτὰ ἔγραφα καὶ ἐγὼ πρὸς τὴν τιμιότητά του νὰ κάμῃ διὰ νὰ μὴν ἔχετε ἡ πανιερότητάς σας καμμίαν φροντίδα ἢ ἐνόχλησιν περὶ τούτου, καὶ ἐλπίζω ἡ ἐπιμέλεια τοῦ *Κυρίτζη Γεωργούδη* νὰ σᾶς ἀναπαύσῃ, τὸν ὁποῖον παρακαλῶ νὰ τὸν εὐχηθῆτε ἐξ ὅλης ψυχῆς καὶ καρδίας διὰ τὴν ἄκραν του εὐλάβειαν καὶ διὰ τοὺς πολλοὺς κόπους ὁποῦ ὑπομένει διὰ τὴν ἐδικήν μου ἀγάπην.

Προσέτι φανερώνατε πῶς ἔχει σκοπὸν ὁ Ἱερισσοῦ νὰ ζητήσῃ νὰ γένη ἐξέτασις τοῦ εἰσοδήματος τῆς ἐπισκοπῆς, καὶ ἄμποτε ὁ θεὸς νὰ τὸν φωτίσῃ διὰ νὰ μὴν ἀδικῆται, ἀλλ' οὔτε νὰ ἀδικῆ.

Ἴδου ὁποῦ σᾶς στέλλω καὶ τὰ δύο γράμματα, ὁποῦ ἐγράφετε εἰς τὴν ἐπιστολὴν τοῦ παναγιωτάτου μου δεσπότου, καὶ λάβετέ τα διὰ μέσου τοῦ ἐπιτρόπου μου. Νὰ ἔχω καὶ αὐθις σεβάσιμον αὐτῆς γράμμα δηλωτικὸν τῆς ἐφετιῆς μοι υγιείας τῆς, ἧς αἱ πατρικαὶ εὐχαὶ εἴησαν μετ' ἐμοῦ. Ὁ ἅγιος Νικομηδείας ὁ κοινὸς ἀδελφὸς καὶ ἀπλαστος φίλος ἀδελφικῶς ἀσπάζεται αὐτὴν καὶ προσαγορεύει.

ἀψκθ' Ἰουνίου ιζ'

† ὁ Θεσσαλονίκης Ἀνανίας

Δι' ἄλλων μου προπεμφθέντων αὐτῇ γραμμάτων ἐδηλοποίησα τὰ ἐν ἐκείνοις περιεχόμενα· διὰ δὲ τοῦ παρόντος μετὰ τὴν ἀδελφικὴν

πρόσρησιν, ἄλλο κατὰ τὸ παρὸν νὰ σημειώσω δὲν ἔχω τῇ αὐτῆς πανιερότητι παρὰ ὅτι μὲ τὸ νὰ παραιτηθῆ ὀικειοθελῶς καὶ ἀβιάστως τῆς ἐπαρχίας αὐτοῦ ὁ γέρον Κυζίκου κὺρ Αὐξέντιος, ψήφων κανονικῶν γενομένων μετετέθην ἐγὼ εἰς τὴν ρηθεῖσαν ἀγιωτάτην μητρόπολιν τοῦ Θεοῦ οὕτως εὐδοκήσαντος. Ὅθεν μὲ τοιαύτην εἶδησιν δηλοποιῶ αὐτῇ καὶ τοῦτο, ὅτι διὰ τὰ ἄπερ ὀφείλω αὐτῇ ἄσπρα νὰ μὲ σημειώσῃ τὴν γνώμην της, ἂν ὀρίζῃ νὰ τὰ ἀφήσῃ πάλιν εἰς ἐμὲ καὶ νὰ ἀλλαχθῆ ἢ ὁμολογία, νὰ ἔχω διὰ τιμίου της τὸ εἰς τί εὐαρεστεῖται· εἰ δὲ μή, νὰ μὲ γράψῃ εἰς ὅποιον θελήσει νὰ τὰ ἐγχειρίσω ἔνταῦθα, δηλοποιούσα μοι πρὸς τούτους καὶ τὴν ἀγαθὴν της ὑγείαν· ἥς τὰ ἔτη εἴησαν θεόθεν πολλά τε καὶ εὐτυχῆ.

Τὴν ἀπόδειξιν τοῦ Ἱερισσοῦ τὴν ἐστείλαμεν τῷ προηγουμένῳ Διονυσίῳ κατὰ τὸν διορισμὸν της· δὲν ἦλθεν ὅμως καμμία ἀπόκρισις ἀκόμη καὶ εἶμαι εἰς ἔννοιαν. Παρακαλῶ ἐπειδὴ καὶ οὕτως ἠυδόκησεν ὁ ἅγιος θεὸς νὰ εὐρίσκωμαι εἰς τὴν Πόλιν νὰ μὲ γράψῃ τὰ τῆς ἐφετῆς μοι ὑγείας της καὶ εἴτι ὀρίζει ὡς ὅπως ἐδικὸν της, καὶ κατὰ τοῦτο νὰ μὴ γνωρίσω πῶς ἔχει ἄλλος τὰ πρωτεῖα ὅτι πλήττομαι καιρίως.

† ὁ Κυζίκου Ἀνανίας

[αψλ']¹.

8

Ἡμεῖς ἀπὸ τὸν καιρὸν ὁποῦ μετετέθημεν εἰς τὴν ἀγιωτάτην μητρόπολιν τῆς Κυζίκου ἐγράψαμεν πρὸς τὴν πανιερότητά της, καὶ μὴ λαμβάνοντες τοσοῦτου παρελθόντος καιροῦ τὴν ἀμοιβαίαν ἀπόκρισιν εὐρισκόμεθα περὶ τούτου εἰς ἔννοιαν καὶ λύπην. Σήμερον δὲ τῇ εἰκοστῇ δευτέρᾳ δηλονότι τοῦ τρέχοντος Μαρτίου μηνὸς λαβόντες σεβάσιμον αὐτῆς γράμμα ἐχάρημεν καθ' ὑπερβολὴν ἐπιτυχόντες τοῦ ποθομένου καὶ εὐαγγελισθέντες τὰς ἀγαθὰς καὶ ἡμῖν ἐφετὰς ὑγείας της. Μὲ τὸ νὰ ἐτύχομεν δὲ εὐθὺς ὁποῦ ἐλάβομεν τὸ γράμμα της καὶ γραμματο-

1. Ἡ ἐπιστολὴ εἶνε ἀχρονόλογητος· ἐξ ἑτέρας ὅμως ἐπιστολῆς πρὸς τὸν αὐτὸν Νεόφυτον τοῦ Κωνσταντίνου Βεντούρα ἀπὸ 1ης Ἰουνίου 1730 χρονολογούμενης πληροφοροῦμεθα ὅτι ἡ μετάθεσις τοῦ Θεσσαλονίκης Ἀνανίου εἰς τὴν μητρόπολιν Κυζίκου ἐγένετο κατὰ τὸ 1730 καὶ ἴσως κατὰ μῆνα Μάϊον. Τὰ σχετικὰ τῆς τοῦ Βεντούρα ἐπιστολῆς ἔχουσιν οὕτω: «ὁ ἅγιος Κυζίκου ἔκαμε παραίτησι εἰς τὸν ἅγιον τὸν Θεσσαλονίκης, καὶ ὁ ἅγιος ὁ Θεσσαλονίκης εἰς τὸν ἅγιον Κασανδρείας [Ἰωακείμ], καὶ ὁ Κασανδρείας εἰς ἓνα ἠγούμενον ὁποῦ ἦλθεν ἀπὸ τὴν Βλαχίαν».

κομιστοῦ ἀρμοδίου, δὲν ἀφήσαμεν νὰ παρέλθῃ ὁ καιρὸς, ἀλλὰ ἰδοὺ ὅπου εὐθὺς τὴν γράφομεν ἐν συντόμῳ τὸ παρὸν μας.

Διὰ τὰς ὑποθέσεις δὲ ὅπου μᾶς γράφει, δὲν ἦτο δυνατόν ἐν ταῦτῳ νὰ τὴν ἀποκριθοῦμεν· τόσον μόνον κατὰ τὸ παρὸν τὴν γράφομεν, ὅτι ὅλα θέλουσι διορθωθῆ καθὼς μᾶς γράφει. καὶ λοιπὸν ἄς μὴ ἔχη ἔννοιαν. Νὰ ἔχωμεν δὲ καὶ αὐθις ἀδελφικὸν αὐτῆς γράμμα δηλωτικὸν τῆς ἀγαθῆς καὶ ἐπεράστου ἡμῖν ὑγείας αὐτῆς, ἧς καὶ τὰ ἔτη εἴησαν θεόθεν πλεῖστα καὶ πανευτυχῆ.

αψλα' Μαρτίου κβ'

† δ Κυζίκου Ἀναγίας

9

Πάντιμον γράμμα τῆς ὑμετέρας πανιερότητος ἔλαβον ἕξ οὗ γνοὺς τὰς ἀγαθὰς αὐτῆς ὑγείας καὶ ἔμοι ἐφετὰς ἔχάρην ὑπερβαλλόντως καὶ χαριστηρίους ᾠδὰς τῷ κρείττονι ἀνέπεμψα ὡς διατηροῦντι αὐτήν, οὕτινος δέομαι ἵνα καὶ εἰς τὸ ἕξῃς διαφυλίστη αὐτὴν ὑγιαίνουσαν καὶ εὐτυχοῦσαν μετὰ πάντων τῶν καταθυμιῶν εἰς ἔτη πάμπολλα. Ἔγνων καὶ τὰ ἐν αὐτῷ σημειούμενα, καὶ ἂν καλὰ τότε εὐθὺς ἀπεκρίθην ἐν συντόμῳ, πλὴν τώρα ἰδοὺ πλατύτερον καὶ εἰς πάντα ἀποκρίνομαι αὐτῇ καὶ καθαρώτερον. Καὶ πρῶτον μὲν δηλοποιῶ ὡς ἔχάρην τὸν ἐρχομὸν τῆς εἰς τὸ ἅγιον Ὁρος καὶ ἐλπίζω νὰ ἔχω συνεχεστέραν εἶδῃσιν τῆς ἀγαθῆς ὑγείας διὰ τῶν ἱερῶν τῆς γραμμάτων, ἐπειδὴ καὶ πρότερον ἔμφολαβοῦσε καιρὸς εἰς τὸ νὰ μάθω τὰ κατ' αὐτὴν καὶ ἠθύμουν. δεῦτερον δὲ τῆς φανερώνω πῶς ἀνάφερα εἰς τὸν παναγιώτατον Δεσπότην τὴν κακεντρέχειαν τοῦ ἐπισκόπου Ἱερισσοῦ καὶ ἰδοὺ ὅπου γράφει ἡ παναγιότης τοῦ πρὸς αὐτὸν ἐπιτατικὴν σφοδρὰν ἐπιστολὴν προστάζωντάς τον νὰ κάμῃ τὴν ἐξόφλησιν τῶν ἄσπρων ὅπου τῆς χρεωστεῖ μετὰ τῆς ὠφελείας αὐτῶν, ἀφίνωντας κάθε ἄκαιρον πρόφασιν καὶ ἀλβανίτικον πείσμα. προσέτι τὸν προστάζει νὰ τῆς ἐγχειρίσει καὶ τὴν ποσότητα τῆς ἀποδείξεως τοῦ ζητομηρίου του μὲ ἄσπρα παστρικά, καθὼς ὅλοι οἱ ἀρχιερεῖς τὰ πληρώνουσι, τὴν ὁποῖαν ἀπόδειξιν τὴν περισφαλίζομεν εἰς τὴν παροῦσαν ἐπιστολὴν. Ἐκαμα δὲ καὶ τὴν διόρθωσιν τοῦ ἰδικοῦ μου πρὸς αὐτὴν χρέους, καθὼς μοι ἔγραφε, καὶ κατὰ τὴν ιδιόχειρον αὐτῆς ἀπόδειξιν ὅπου ἔφερεν εἰς χεῖρας μου ὁ γέρον *Ἰωακείμ* ἐγχειρίσας τῷ ἱερομονάχῳ *Χαραλάμπῳ* καὶ *Ἰωακείμ μοναχῷ τοῖς Ἰβηρίταις*, ἐκ μὲν τοῦ κεφχλαίου γρόσια τετρακόσια καὶ διάφορον ἑνὸς χρόνου τῆς ὅλης ποσότητος γρόσια ἑβδομήκοντα δύο, καὶ τῶν τετρακοσίων γροσίων διάφορον δουλευθὲν μηνῶν ὀκτώ, ἀπὸ

α' Αὐγούστου ἕως α' Ἀπριλίου, γρόσια εἰκοσιένα καὶ ἄσπρα σαράντα, τὰ ὅποια ὅλα συμποσούμενα γίνονται γρόσια τετρακόσια ἑννεήκοντα τρία καὶ ἄσπρα σαράντα εἰς μονέδαν ζολοτίων καινούριων, καθὼς διαλαμβάνει τὸ ἐνυπόγραφον αὐτῶν γράμμα ὁποῦ γράφουν εἰς τὸν ἅγιον σκευοφύλακα τοῦ μοναστηρίου αὐτῶν κὺρ *Βησσαρίωνα*, ὅπερ καὶ κλείομεν ἐν τῇ παρουσίᾳ ἐπιστολῆ, κλείοντες ἔτι ἐν αὐτῇ καὶ τῶν πεντακοσίων γροσίων τὴν ὁμολογίαν, τὴν ὁποίαν λαμβάνωντας παρακαλῶ νὰ μὲ γράψῃ φανερόνως τὴν ὑγείαν της καὶ στέλνωντάς μοι τὴν ὁμολογίαν τῶν γιλιῶν γροσίων. Ἀγκαλὰ καὶ δίδω βάρος τῇ πανιερότητί της, πλὴν παρακαλῶ, ἐπειδὴ καὶ διὰ μεσολαβήσεώς μου ἐδανείσθη παρὰ τοῦ ἄρχοντος κυρίτζη *Δράκου Σούτζου* ὁ ἐπίσκοπος Ἱερισσοῦ ἑκατὸν γρόσια, ἐκ τῶν ὁποίων ἔστειλε τὰ πενήκοντα, καθὼς φαίνονται εἰς τὴν ὁμολογίαν του περασμένα, νὰ λάβῃ τὸν κόπον αὐτὸν νὰ τὸν παρακινήσῃ νὰ δώσῃ καὶ τὰ ἐναπολειφθέντα μετὰ τοῦ διαφόρου αὐτῶν. Ἄς εἶναι δὲ εἰς εἶδησίν της ὅτι προσμένωντας νὰ στείλῃ καὶ τὰ ἐναπολειφθέντα αὐτὰ ἄσπρα, μὲ γράφει μὲ τὴν συνηθισμένην του ἀνοησίαν καὶ αὐθάδειαν νὰ πάρω τὴν ὁμολογίαν καὶ νὰ τοῦ τὴν στείλω ἔχοντας ὑπόληψιν πῶς ἀπόλαυσα ἐγὼ ἀπὸ αὐτὰ τὰ ἄσπρα, καὶ διὰ τοῦτο πρέπει νὰ πληρώσω ντζερεμέ. ἔτζι ἀπεφάρισεν. αὐτὰ ὅμως ἐξωδεύθησαν εἰς ἐδικάς του χρείας, καὶ ἂν δὲν ἐμεσολαβοῦσα ἐγὼ εἰς τὸ μέσον, δὲν ἐγλύτωνα μὲ ἄλλα ἑκατόν. ὅθεν διὰ τὴν εὐχαριστίαν εὐρίσκει εὐλογον νὰ ζημιωθῶ. ὅθεν πάλιν τὴν παρακαλῶ νὰ τὸν συντύχη νὰ τὰ πληρώσῃ μὲ τὸ εἰρηνικὸν καὶ νὰ λάβῃ τὴν ὁμολογίαν του. εἰ δὲ καὶ δυστροπήσῃ νὰ ἔχω εἶδησιν διὰ τιμίου της, καὶ εἴτι ἀκολουθήσει ἄς ἔχη τὸ κρῖμα μόνος του. ἐγὼ ἠξεύρω πῶς αὐτὸς θέλει νὰ δυστροπήσῃ. πλὴν διὰ τοῦτο γράφω τῇ πανιερότητί της διὰ νὰ τὴν ἔχω ὕστερον μάρτυρα. καὶ αὐθις παρακαλῶ νὰ ἔχω τὰ τίμιά της γράμματα. οἱ δὲ χρόνοι αὐτῆς. εἶησαν θεόθεν πανευτυχεῖς καὶ πάμπολλοι καὶ αἱ ἅγαι εὐχαί της μετ' ἐμοῦ.

αψλα' Ἀπριλίου ε'

† Ὁ Κυζίκου Ἀνανίας

Πολὺς ἐπέρασε καιρὸς καὶ γράμματα τῆς ὑμετέρας ἀδελφικῆς ἀγάπης δὲν ἔλαβον, καὶ μ' ὄλον ὁποῦ ἦτον ἀναγκαῖα διὰ τε τὰς ἀγαθὰς ἀγγελίας τῆς ἐφετωτάτης μοι ὑγείας της καὶ διὰ τὴν ἀπόκρισιν τῶν πρὸς αὐτὴν μου γραμμάτων ἀναγκαίαν οὔσαν πληροφορίαν μου, ἂν

ἔλαβε δηλαδὴ παρὰ τῶν πατέρων τὰ τετρακόσια γρόσια κεφάλαιον καὶ τὸ δουλευθὲν διάφορον εἰς μονέδα ζολοιῶν καινούριων, κατὰ τὴν ὁμολογίαν τῶν αὐτῶν πατέρων, καὶ καθὼς τῆς ἔγραφον. ὄθεν παρακαλῶ νὰ μοὶ γράψῃ καὶ τὰ τῆς ἀγαθῆς τῆς υγείας καὶ περὶ τῶν ἄσπρων νὰ ἔχω πληροφορίαν πῶς ἐδόθησαν, στέλνουσά μοι καὶ τὴν παλαιὰν ὁμολογίαν, ἐπειδὴ καὶ τῆς ἔστειλα ἄλλην νέαν διαλαμβάνουσαν περὶ τῶν πεντακοσίων. οὕτω καὶ αὐθις παρακαλῶ. νέα ἐδὼ ποῦ εὐρίσκομαι εἰς Ἄρτάκην δὲν ἔχω νὰ γράψω πρὸς αὐτήν, παρακαλῶ νὰ μὴ με ἀλημονῶ εἰς τὰς θείας τῆς προσευχᾶς καὶ νὰ μὲ προστάξῃ ὡς πατὴρ φιλόστοργος εἰς τὰ δυνατά· οἱ δὲ χροῖοι αὐτῆς εἴησαν ἐκ Θεοῦ πολλοὶ τε καὶ σωτήριοι.

αψλα' Ἰουλίου ζ'

† δ Κυζίκου Ἀναγίας

11

Διπλᾶς σας ἐπιστολὰς ἔλαβον, σεβασμιώτατε πάτερ καὶ γέροντα, ὄθεν καὶ διπλῆς θυμηδίας ἐνεφορήθην μαθὼν δι' αὐτῶν τὰς ἐφετάς μοι υγείας σας καὶ ἀπολαβὼν τὰς πατρικὰς σας εὐχὰς καὶ μάλιστα ὅπου γράφει ὡς εὐχαριστεῖται ἀπὸ τὴν ἐμὴν ἐλαχιστότητα, διὰ τὸ ὅποιον σπεύδων λίαν εὐφραίνομαι ἂν ἀξιωθῶ νὰ τὴν εὐφράνω κατὰ τι. Ἐλαβον δὲ τὴν μὲν διατρέβων ἔτι ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ μου, τὴν δὲ ἤδη ἐνδημήσας τῇ Κωνσταντίνου πόλει. ἔγνων δὲ τὰ ἐν αὐταῖς, ὅτι δηλαδὴ ἔλαβε τὴν ποσότητα τῶν ἄσπρων ὅπου ἔστειλα καὶ ἐχάρην κατὰ πολλά, ὅτι ἤμουν ἐννοιασμένως ἐπιθυμῶντας νὰ πληροφορηθῶ ἂν τὰ ἔλαβε καὶ ἂν ἀνεπαύθη. διὰ δὲ τὰ τεσσαράκοντα ὅπου ζητεῖ συμπάθειον πῶς τὰ ἐκράτησε, καθ' ὑπερβολὴν ἐχάρην καὶ μυρίως εὐχαριστῶ αὐτῇ. τοῦτο μὲν ὅτι γνωρίζω πῶς μὲ ἀγαπᾷ κατὰ Θεὸν ἐκ τούτου, τοῦτο δὲ ὅτι μὲ εὐγάλεν ἀπὸ τὴν φροντίδα καὶ ἀπὸ τὸν κίνδυνον τῶν ἄσπρων. Τὸν παναγιώτατον Δεσπότην εὐχαρίστησα καὶ ἐπροσκύνησα ἐκ μέρους σας διὰ τὸ γράμμα, ὅστις καὶ ἀντασπάζεται καὶ προσαγορεύει αὐτήν. ἄκραν ἀγάπην καὶ εὐλάβειαν γνωρίζω πῶς ἔχει ἢ αὐτοῦ παναγιότης εἰς τὴν ὑμετέραν πανιερότητα. παρακαλῶ νὰ ἔχω συνεχῆ πατρικὰ αὐτῆς γράμματα δηλωτικὰ τῆς ἐφετῆς μοι υγείας τῆς καὶ εἴτινος χρήζει καὶ ἐμοὶ δυνατοῦ. αἱ δὲ θεοπειθεῖς σας εὐχαὶ μετ' ἐμοῦ.

αψλα' Σεπτεμβρίου κγ'

† δ Κυζίκου Ἀναγίας

Υ. Γ. Ὁ ἅγιος Ἡρακλείας ἀδελφικῶς σᾶς ἀντασπάζεται. ἐπαράγειλε διὰ τὰς ἐλαίας καὶ κατόπιν τὰς στέλλομεν μετὰ χαβιαρίου καλοῦ.

12

Διατηρεῖν δὲ αὐτὴν ὁ πανάγαθος Θεὸς ἀνωτέραν παντὸς ἀνισοροῦ ἐν ὑγείᾳ καὶ εὐθυμίᾳ ψυχῆς, Προλαβόντως ἔγραψα πρὸς αὐτὴν ἀποκρινόμενος εἰς τὰ σεβάσμιά της γράμματα· ἀλλ' ἐπειδὴ ἐπιθυμῶ νὰ μανθάνω συνεχῶς τὰ κατ' αὐτὴν καὶ νὰ λαμβάνω τὰς πατρικὰς της εὐχὰς γράφω καὶ νῦν κομιστοῦ ἐπιτυχῶν. Παρακαλῶ οὖν νὰ μοι γράψῃ τὰ τῆς ἐφετωτάτης μοι ὑγείας της καὶ εἴ τινος χρήζει· πρὸς δὲ νὰ εἰπῇ τοὺς προσήκοντας ἀσπασμοὺς τοῖς προεστῶσι τῆς ἱερᾶς μονῆς τῶν Ἰβήρων, καὶ ὅτι τὰ σιγιλιώδη γράμματα ὁποῦ ζητοῦν δὲν ἐκρίθη εὐλόγον νὰ τὸ προβάλλωμεν τώρα εἰς τὸν παναγιώτατον Δεσπότην καὶ εἰς τὴν ἱερὰν σύνοδον νὰ γένουν, ἐπειδὴ καθὼς ἐβεβαιώθημεν δὲν ἐφανερώθησαν αὐτοῦ εἰς τὸ κοινόν, τὰ ὁποῖα φανερούμενα καὶ μὴ στεργόμενα ὑπὸ τῶν ἐναντίων πρέπει νὰ ἐμφανισθῶσι τῇ ἱερᾷ συνόδῳ νὰ ἐπικυρωθῶν· εἰ δὲ καὶ δι' αὐτοῦ μόνου λαμβάνει πέρας ἢ μεταξὺ τους διένεξις, τίς ἢ χρεῖα ἀγωγῆς καὶ ἐξόδων; εἰς μάτην εἶναι. οὕτως ἐσυμβουλευθήμεν μετὰ τῶν ἐνταῦθα γερόντων. καὶ πάλιν ὡς γράφουν νὰ ἔχω εἶδησιν. καὶ ἂν χρειασθῶν ἀπ' ἐδὼ βοήθειαν γίνεται. ὑγιάνοι δὲ ἢ ὑμετέρα σεβασμιότης καθ' ἑκάτερον. Λάβετε καὶ ἐν κουτίῳ χαβιάρι ὀκάδας τρεῖς καὶ μεταχειρισθῆτε το μετὰ τῆς ὑγείας σας

αψλα' Νοεμβρίου κς'

† ὁ Κυζίκου Ἀνανίας

13

Ἡ αἰτία τῆς παρουσίας μου πρὸς τὴν ὑμετέραν πανιερότητα ἐπιστολῆς ἢ αὐτὴ εἶναι, δι' ἣν ἐπέμφθη πρὸς αὐτὴν καὶ ἢ παρὰ τῆς ἱερᾶς συνόδου ἐπιστολή, διαλαμβάνουσα δηλονότι περὶ τῶν βασκανία τοῦ μισοκάλου φθασάντων καὶ ἀναρραγόντων, καὶ τὸ χεῖριστον ἔτι ἐπικρατούντων σκανδάλων μεταξὺ τοῦ τε ἀγίου γέροντος Δήμνου καὶ τοῦ ἰδίου διαδόχου κυρ *Παρθενίου*· ἢ ὁποῖα ἐπιστολή μετὰ τὸ νὰ σᾶς φανερώνη τὸ πᾶν εἰς ἀκριβείαν τῆς τοιαύτης ὑποθέσεως, περιττὸν εἶνε νὰ τῆς γράψω εἰς μᾶκρος τὰ κατ' αὐτὴν. καὶ μάλιστα ὁποῦ καὶ ἰδίᾳ νὰ τῆς γράψω μετὰ ἐκίνησαν τὰ κρουνηδὸν δάκρυα καὶ τὸ μέγεθος τῆς παραλόγου ζημίας τοῦ ρηθέντος κυρ *Παρθενίου*. Ἐπειδὴ δὲν μετὰ λανθάνει ἤτε θεάρεστος γνώμη, ὅ,τε ἐνθεὸς ζῆλος, πρὸς δὲ καὶ ἢ ἀκριβῆς φρόνησις

τε καὶ σύνεσις, ὁποῦ οἴκοθεν ἔχει πρὸς τὴν κατάστασιν καὶ διόρθωσιν τῶν τοιούτων ψυχοβλαβεστάτων σκανδάλων, καὶ πολλῶ μᾶλλον ὁπίαν ἔχη πρὸς τούτοις καὶ τὴν ἐκκλησίαν παρακαλοῦσιν. Γινωσκέτω γοῦν ἡ ὑμετέρα πανιερότης ὅτι ἔργον μέγα καὶ θεάρεστον πάνυ καὶ πᾶσιν ἡμῖν διαφερόντως περισπούδαστον θέλει κάμη ἀνίσως ἀναλάβῃ τὴν συνήθη αὐτῆς περὶ τὸ καλὸν κροθυμίαν καὶ ἀγχίνοιαν, ὥστε νὰ καταπραῦνη καὶ νὰ δυσωπήσῃ αὐτόθι τὸν ἅγιον γέροντα Λήμνου νὰ ἐπινείσῃ ἐκουσίως εἰς διάλυσιν τῶν μεσολαβησάντων σκανδάλων καὶ νὰ διαλλαγῇ μετὰ τοῦ ἰδίου διαδόχου, μετὰ πολλῶν δακρῦων προσπίπτοντος καὶ δεομένου, καὶ ὡς πνευματικόν του τέκνον καὶ κατὰ νόμους διάδοχόν του νὰ τὸ ἀποκαταστήσῃ αὐθις εἰς τὴν ἐπαρχίαν του καταπραῦνοντος καὶ ἀναπεύθοντος, οἷς τρόποις οἶδεν ἡ αὐτοῦ πανιερότης, τοὺς Λημνίους· ἐπειδὴ ἐν ἀληθείᾳ πρὸς τοῖς ἄλλοις ὁποῦ ἡ ὑπόθεσις αὕτη εἶνε παντάπασιν ἄδικος, εἶνε καὶ εἰς ὅλην τὴν ἐκκλησίαν ἀφόρητος, προσέει καὶ ὄνειδος. Διὰ ταῦτα ἡ ὑμετέρα πανιερότης χαριζομένη μάλιστα τῷ δικαίῳ καὶ τῇ ἐκκλησίᾳ, δὸς δ' εἰπεῖν καὶ ἐμοί, σκεψάσθω περὶ τούτου καὶ ἐνεργεῖτω τὰ δόξαντα. αἱ δὲ θεοπειθεῖς εὐχαὶ τῆς ὑμετέρας πανιερότητος εἴησάν μοι ποδηγέτιδες ἐν βίῳ παντί. Ἰδοὺ καὶ ἡ ἀπόδειξις τοῦ ἁγίου Ἰερισσοῦ. νὰ ζήσητε νὰ τὰ λαμβάνητε εἰς χρόνους πολλούς.

αψλβ' Μαρτίου κθ'

† δ Κυζίκου Ἀνανίας

14

Σεβάσιμον αὐτῆς ἔναγχος ἔδεξάμην μετ' εὐλαβείας καὶ εὐφρανθῆν τῷ πνεύματι εὐαγγελισάμενος τὴν ποθουμένην μοι ὑγείαν της, ἔγνω καὶ τὰ ἐν αὐτῇ μοι σημειούμενα καὶ εὐχαριστῶ μεγάλως τῇ πατρικῇ της ἀγάπῃ, ὁποῦ δὲν λείπει νὰ φροντίξῃ ἐκάστοτε καὶ περὶ τῆς ἐμῆς καταστάσεως καὶ νὰ ἐπεύχεται μοι ὅσα σωτηριώδη καὶ καταθύμια. Παρακαλῶ γοῦν καὶ εἰς τὸ ἐξῆς νὰ μὲ ἀξιοῖ τῶν αὐτῶν πατρικῶν αὐτῆς εὐχῶν καὶ νὰ μὲ ἐνθυμᾶται εἰς τὰς ἱερᾶς αὐτῆς πρὸς θεὸν προσευχάς, δι' ὧν καὶ ἐλπίζω ποτὲ ἢ παντοδύναμος δεξιὰ νὰ ἐξομαλίσῃ καὶ τὰς ἀνωμαλίας τὰς ἐπαλλήλους καὶ κατευνάσῃ τὸν πολλὸν καὶ ἄλογον σάλον τῶν ἐκκλησιαστικῶν πραγμάτων, καὶ νὰ ἐπιβραβεύσῃ ἡμῖν ἅπασιν τὴν ποθουμένην γαλήνην, διὰ νὰ ἠμπορέσουν νὰ εὗρουν καμμίαν θεραπείαν καὶ μικρὰν κυβέρνησιν καὶ τὰ πολλὰ καὶ ἀφόρητα χρῆμα τῆς ἀγίας του ἐκκλησίας.

Περὶ ὧν δέ μοι γράφει περὶ τοῦ κατ' ἔτος μοι διδομένου, τῆς πα-

τρικῆς της ἀγάπης σημείων ὄντων ἑναργῶν, μεγίστας αὐτῇ ὁμολογῶ τὰς χάριτας· πλὴν ὄν τρόπον δὲν ἔλαθον τὴν αὐτῆς σεβασμιότητα τὰ τέως ἐμοὶ ἐπακολουθήσαντα ἔξοδα, οὕτως οὐδ' ἐμὲ λανθάνουσι τὰ ἔξοδα ὁποῦ ἀναγκαιῶς ἔχει ἐνταῦθα διατρίβουσα. καὶ ἔχω διὰ ταῦτα χρέος ἀπαραίτητον. ὅσον τοῦμὸν μέρος, νὰ φροντίζω περὶ αὐτῆς, τὰ εἰς δύναμιν, ὄχι μόνον ἐν οἷς ἐνέχομαι, ἀλλὰ καὶ εἰς ὅ,τι ἄλλο ἤθελε μὲ προστάξῃ ἢ πατρικὴ της ἀγάπη, ὃ ποῦ νὰ εἶνε τῆς δυνάμεώς μου.

Περὶ τῆς ἀρχοντίσης *κυράτζας Ἐλενίτζας* ὁποῦ μὲ ἔγραφε νὰ τῆς συντύχω, ἔστω εἰς εἰδήσιν της, ὅτι τῆς ἐλάλησα καὶ ἐδέχθη τὸν λόγον, καὶ διὰ τοῦτο ἄς διορίσῃ ἢ πανιερότης της πρόσωπον ὁποῦ νὰ τὰ λάβῃ ἢ ὅπως ἄλλως γνωρίζει. ἄς κάμῃ ἐκεῖνο ὁποῦ τῆς φανῆ εὐλόγον. ἐπειδὴ τὰ ἄσπρα εἶνε ἐδῶ ἔτοιμα καὶ οὕτω μοι ὑπέσχετο ἢ εὐγενεία της ἐκ στόματός της. Παρακαλῶ νὰ ἔχω καὶ αὐτίς σεβάσιμον αὐτῆς δηλωτικὸν τῆς ἐφετῆς μοι υἱείας της καὶ ὅ,τι ἄλλο ὀρίζει νὰ μὲ προστάξῃ. αἱ δὲ θεοπειθεῖς αὐτῆς εὐχαὶ εἴησάν μοι ἀρωγαὶ ἐν βίῳ παντί.

Εὐρέθη τὸ ἐν κουτὶ μὲ τὰς δύο σκούφιας καὶ τὰς ἔλαβον καὶ ὑπερευχαριστῶ. Ἴδου καὶ ἐπιστολὴ τῆς ἀρχοντίσης *Ἐλενίτζας* πρὸς τὴν ὑμετέραν πανιερότητα.

αιψγ' Φεβρουαρίου κζ'

† Ὁ Κυζίκου Ἀνανίας

Πανίερον αὐτῆς ἐπιστολὴν περιχαρῶς ἐδεξάμην καὶ ἐχάρην οὐ μετρίως διὰ τὴν ποθεινοτάτην μοι αὐτῆς υἱείαν. Ἔγνων καὶ τὰ ἐν αὐτῇ ὁποῦ σημειώνει καὶ ἐλυπήθην εἰς ὑπερβολὴν διὰ τὴν ἐνόησιν καὶ ἀηδίαν ὁποῦ πάσχει ἢ ὑμετέρα πανιερότης ἀπὸ τὴν καλογηρικὴν βαρβαρότητα· πλὴν ἐπειδὴ ἐπατριάρχευσεν ὁ παναγιώτατος ἡμῶν δεσπότης κύριος *Σεραφεῖμ*, ὃ ὁποῖος ἀνεδέχθη αὐτὸ τὸ βάρος ἀπὸ τὴν πολλὴν προσλιπάρησιν πάντων ἡμῶν καὶ τὴν μεγάλην παρακάλεσιν, ἢ ὁποία ἂν δὲν ἦτον, οὐδέποτε δὲν ἤθελε κατανεύσει ἢ αὐτοῦ παναγιότης ἀποβλέποντας εἰς τὴν δυσκολίαν τοῦ καιροῦ καὶ εἰς τὴν ἄλλην ἀνωμαλίαν καὶ σύγχυσιν τῶν πραγμάτων, ἐλπίζομεν, θεοῦ συναιρομένου, πῶς θέλει εὖρη μάλιστα πάντων ἢ αὐτῆς πανιερότης τὴν προσήκουσαν αὐτῇ τιμὴν καὶ ἄνεσιν καὶ κάθε ἄλλην δεξιότητα καὶ εὐκολίαν τῶν κατ' αὐτήν. ἐπειδὴ ἢ πανιερότης της γνωρίζει μὲν πολλὰ κατὰ τὴν κλίσιν καὶ ἀγάπην καὶ εὐλάβειαν τὴν ἐδικὴν μου ὁποῦ ἔχω πρὸς τὴν αὐτῆς πανιερότητα καὶ τὴν σπουδὴν καὶ ἐπιμέλειαν ὁποῦ καταβάλλω εἰς τὸ νὰ

ἔχη εἰς τὸ γῆρας της κάθε ἀνάπαυσιν καὶ τιμὴν· πλὴν ξεύρει ἀκόμη καλύτερα σχεδὸν καὶ τὴν γνώμην τῆς παναγιότητός του, καὶ εἰς τίνα εὐλάβειαν καὶ ἀγάπην σᾶς ἔχει, καὶ πῶς ὡσὸν πατέρα του σᾶς μετρεῖ, καὶ διὰ τοῦτο ἂν τῶν ἄλλων ἀπλῶς συναδελφῶν καὶ λοιπῶν χριστιανῶν προνοεῖ κατὰ τὸ δυνατόν τὴν εὐπραξίαν καὶ εὐημερίαν, πολλῶ μᾶλλον καὶ προθυμότερον θέλει ἐπιμεληθῆ καὶ φροντίση διὰ τὴν ἀνάπαυσιν καὶ ἀταραξίαν τῆς ὑμετέρας πανιερότητος, καὶ εἰς τοῦτο πλεόν, ἀδελφέ, μὴ ἔχετε καμμίαν ἔγνοιαν, μήτε δισταγμὸν πῶς δὲν θέλει ἔχη ἢ ὑμέτερα φιλιότη καὶ σεβασμῖος ἡμῖν ἀδελφότης τὴν ἐπίτευξιν τῶν ἐφετῶν καὶ ἡδέων αὐτῆ.

Περὶ δὲ τοῦ *Ζακυνθίου κὺρ Νικολάου* ἃς εἶνε εἰς εἴδησίν της πῶς ἐλθόντα πρὸς ἡμᾶς, ἀγκαλὰ καὶ μίαν μόνην φορὰν, καὶ πλεόν δὲν τὸν εἶδομεν, ὅμως καθὼς μᾶς ἔγραψεν ἡ αὐτῆς πανιερότης, καὶ μὲ ὄλον ὁποῦ ἐκείνην τὴν ὥραν ἔτυχε νὰ ἔχωμεν ἄλλας καὶ ἀπαραιτήτους ἀσχολίας καὶ ἐνοχλήσεις καὶ ὄχλον πραγμάτων βιαιῶν, μὲ ὄλον τοῦτο τὸν ἐδεξιῶθημεν καὶ τὸν ἐπεριποιήθημεν φιλοφρόνως καὶ κατὰ τὸ πρόπον, καὶ τὸν ἐδώσαμεν καὶ τὰ τεσσαράκοντα γρόσια, ὁποῦ μᾶς ἐγράφατε, μὴ ἔχοντες δὲ καιρὸν, καθὼς προεῖπομεν, νὰ ζητήσωμεν γράμμα ἀπὸ λόγου του, τὸν ἐβάλαμεν καὶ μέσα εἰς τὸ αὐτὸ γράμμα, ὁποῦ μᾶς ἐγράφατε περὶ τῶν ἀσπρων αὐτῶν, ὑπέγραψεν ἰδιοχείρως πῶς τὰ ἔλαβε.

Διὰ δὲ τὴν ἀπόδειξιν τοῦ ἁγίου Ἰερισσοῦ θέλετε ἰξεύρει πῶς ἐκείνη ἐπιτάλη διὰ τοῦ ἁγίου Θεσσαλονίκης εἰς χεῖρας τοῦ κὺρ *Βησσαρίωνος σκευοφύλακος τῶν Ἰβήρων* διὰ νὰ τὴν ἐγχειρίσῃ τῆ ὑμέτερα πανιερότητι καὶ ἴσως ἕως τώρα νὰ τὴν ἐλάβετε. Ἄς ἔχωμεν πάλιν τὰ τίμιά της γράμματα δηλοποιοῦντα τὴν ἐφετὴν ἡμῖν ὑγείαν της καὶ εἴτι ἄλλο χρεῖῶδες. τὰ δὲ ἔτη αὐτῆς θεόθεν εἶησαν πολλὰ καὶ εὐτυχῆ. Τὸν ἐν Χριστῶ μοι ἀγαπητὸν ἀδελφὸν καὶ τίμιον γέροντα μητροπολίτην *πρώην Δήμιου Κύριον Ἰωαννίκιον* ἐν φιβήματι ἁγίῳ ἀσπαζόμενος προσαγορεύω.

αψλγ' Μαΐου ι'

† δ *Κυζικίου Ἀνανίας*

(Συνεχίζεται)

† Ο ΠΡ. ΛΕΟΝΤΟΠΟΛΕΩΣ ΣΩΦΡΟΝΙΟΣ